SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 5. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Brunkeberg 1497. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 2 Mars 1903. | Expedition: Vallingatan 11. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad. | 23:e Årg.

†

Gustaf Henrikson.

Vår k. opera har i dessa dagar förlorat en af sina tenorsångare genom Gustaf Henriksons d. 19 febr. timade frånfälle. Ett under repetition å operascenen plötsligt påkommet illamående öfvergick till sanslöshet, och sedan han därefter blifvit förd till Serafimerlasarettet ändades där i följd af hjärnblödning hans lefnad några timmar efter ditkomsten.

Gustaf Henrikson skulle i slutet af detta år ha kunnat fira trettioårsjubileum såsom operasångare och blickat tillbaka på en trägen, förtjänstfull verksamhet vid scenen. Hans egentliga fack var komikerns, och tenorpartierna af första ordningen hörde sålunda icke till hans repertoar, men med de komiska birollerna utvecklade han en flitig verksamhet, och han drog sig ej för att då så behöfdes träda in i kören och förstärka dess tenorkraft. Hjärtegod och humoristisk var han också afhållen af sina förmän och kamrater vid operan, hvarpå han för några år sedan erhöll ett vackert bevis, då ett antal damer och herrar bland operans artistpersonal på hans 50 års-dag inbjudit honom till en subskriberad middag, hvarvid operasångaren Lundquist i ett hjärtligt och humoristiskt tal framförde inbjudarnes välönskningar till den aktade och vänsälle konstbrodern.

Ernst Gustaf Henrikson föddes i Åtorp (Nysunds socken) i Vermland d. 10 sept. 1849. Hans fader var godsegare och modern tillhörde en ansedd riksdagsmannasläkt Andersson i Vestergötland. Efter skolstudier i Örebro och sedan i Skara, efter det fadern flyttat till en landtgård i Vestergötland, blef han, på grund af sina musikaliska anlag intagen som elev vid Musikaliska akademien 1870 och antogs d. 1 dec. 1873 till elev vid k. operan, hvilket då ej uteslöt fortfarande undervisning vid konservatoriet. Under

Gustaf Henrikson.

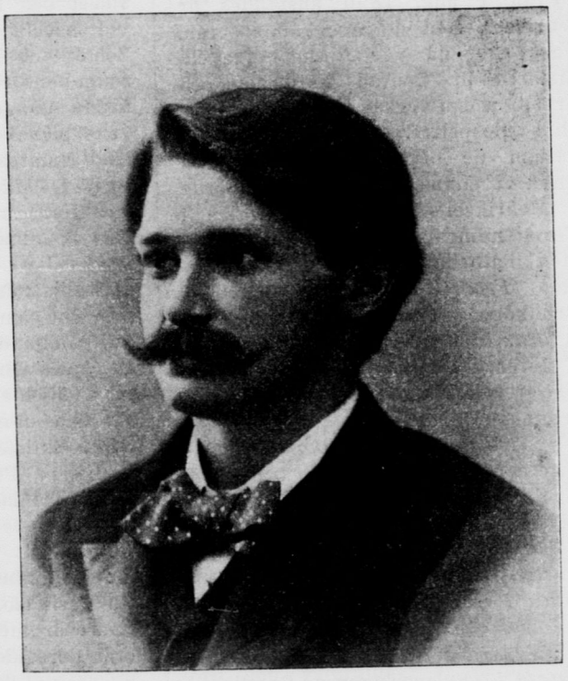

Leonard Borwick.

nämnda år utförde Henrikson några mindre roller, t. ex. Tuve i »Den bergtagna». År 1875 fick han utföra *Leanders* parti i Gounods komiska opera »Läkaren mot sin vilja» och följande året *Spinker* i »Muntra fruarna» samt *Daniel* i »Alphyddan», hvari ett par andra af Jul. Günthers elever läto höra sig, nämligen fröken Östberg och hr Hallongren. Efter den treåriga elevkursen vid operan erhöll han 1 juli 1876 fast engagement vid denna och kvarstod där till 1 juli 1883. Af roller som Henrikson under denna tid utförde kunna nämnas *Jonas* i »Profeten», *Piffear* i »Konung för en dag», *Gontran de l'Ancre* i »Guldkorset» *Rambaud* i »Robert», *Skawronski* i »Nordens stjärna», *Merinville* i »*Muraren*», *Ruodi*, i »Wilhelm Tell», *Trubaduren* i »Vikingarne», *Tom* i »Silfverringen», prins *Leopold* i »Judinnan», *Pacome* i »Kungen har sagt det» m. fl.

Då hr Henrikson 1883 lämnade Stockholmsoperan var det för att tillträda engagement i Kristiania vid det operasällskap, som där bildats af fruarna Mattis Lundström och Olefine Moe att uppträda på Tivoliteatern. Under de tvenne år, som detta företag höll sig uppe, hade hr Henrikson på sin lott att uppbära flere större partier, såsom titelrollen i »*Faust*», *Don José* i »Carmen», *Wilhelm Meister* i »Mignon», *Zephoris* i »Konung för en dag», *Lorenzo* i »Fra Diavolo». Hr Henrikson tog därpå engagement vid Fröbergska operettsällskapet, där han verkade från 1885 till 1889 och såväl i Sverige och Norge som i Danmark och Finland sjöng i ett tjog operetter samt äfven där Zephoris parti.

Från 1 aug. 1890 anställdes hr Henrikson åter vid Stockholmsoperan, hvars chef då var förste hofkapellmästaren hr Conrad Nordqvist, och har allt sedan verkat där som sångare och skådespelare.

Utom de ofvan nämnda rollerna kunna vi nämna följande som tillhörde hr Henriksons repertoar: *Anders* i »Vermländingarne», *Aignelet* i »Advokaten Pathelin», *Beppo* i »Fra Diavolo», *Fredrik* i »Mignon», *Wenzel* i »Brudköpet», *Remendado* i »Carmen», En *bramin* i »Jessonda», *Viarducci* i »I Firenze», *Aboulifar* i »Oberon», *Isepo* i »Gioconda», *Guillot* i »Skrifvarkungen», *barberaregesällen Adam* i »Bybarberaren», *Donathan* i »Nürnbergerdockan», *Don Curzio* och *Bazil* i »Figaros bröllop», *Kynalopex* i »Fryne», *Kalle* i »Ett svenskt minne», *Agobar* i »I Marocco», *notarien* i »Barberaren», baron *Duphol* i »Den vilseförda», *Bardolf* i »Falstaff», *Benvolio* i »Romeo och Julia», *Dickson* i »Hvita frun», *Harald Halte* i »Tirfing» samt *Mustafa* i »Enleveringen ur Seraljen», *Messur* i »Abu Hassan», *Parpignol* i »Bohème», *Mårten* i Mendelssohns sångspel »Hemkomsten» jämte flere andra roller af mindre betydenhet.

Leonard Borwick.

Då nu åter igen, såsom för sex år sedan, lady Hallé kommer att konsertera här jämte pianisten Borwick, ha vi funnit anledning till att i dagens nummer intaga den senares porträtt. Lady Hallé har, som bekant, flere gånger varit afbildad i Sv. Musiktidning. När den världsberömda »violindrottningen» introducerade den engelske konstnären hos oss, var han föga känd i musikvärlden, men han har sedan allt mer stadgat sitt anseende såsom en ibland vår tids utmärktaste pianovirtuoser genom sitt gedigna, klara och uttrycksfulla spel. Vår musikpublik hänförde han med detta redan vid hans första besök i oktober 1897 och ännu mera när han i februari året därpå gaf ett par egna konserter och som solist hade tillfälle att göra sin talang i vidsträcktare mån känd.

W. Leonard Borwick är född i Walthamstown (Essen), nu egentligen en förstad till London, d. 26 febr. 1868. Från sin tidigaste barndom visade han stor kärlek för musik och uppmuntrades i hågen för denna sköna konst af sin far, som var en skicklig violoncellist. Under några år tog den unge Leonard Borwick undervisning af mr Henry R. Bird och begaf sig sedan till Frankfurt a. M., där han 1884—89 hade förmån att under ledning af fru Clara Schumann utbilda sig i pianospelet och i musikteori undervisades vid Hoch'ska konservatoriet af Bernh. Scholz och Iwan Knorr. Å en af museum-konserterna där uppträdde han första gången offentligt med Beethovens pianokonsert i Ess dur. I England framträdde han först på en konsert af Philharmonic Society i St. James' Hall den 9 maj 1890, spelande Robert Schumanns pianokonsert, Brahms Rhapsodie i B-moll och Staccato-Etude af Rubinstein. Han blef genast ansedd som en pianist af mera ovanligt slag, och påföljande månad engagerades han att spela Brahms' D-moll-konsert på en af Richters konserter. Allt sedan har han ständigt tillhört de konserterande artisterna och varit publikens favorit på Popular Concerts i London, vid hvilka lady Hallé i många år medverkat.

Före sitt senaste besök här hade han i Hamburg, Köpenhamn, Brüssel och Paris hänfört sin publik och under senare år med stor framgång konserterat flerstädes i Tyskland.

Sonatens karaktär.

Sonaten är till sitt väsende ett cykliskt verk, den skall bestå af flere satser, som genom ett gemensamt band äro förenade till ett helt. Man tänker sig en pianist, som på sitt program har omkring sex nummer. För att icke trötta åhörarne söker han då att låta ett långsamt stycke följa på ett i raskt tempo, ett lugnt på ett lidelsefullt. Denna sträfvan att hålla åhörarnes intresse vaket genom omväxling har väl också bidragit till uppkomsten af den flersatsiga sonaten, liksom »suiten» otvifvelaktigt har uppstått af denna anledning, i det man fogat tillsammans olika slags danser från olika nationer — den allvarliga tyska »Allemanden», den rytmiskt lifliga franska »Couranten», den med spansk grandessa framskridande »Sarabanden», den snabblöpande engelska »Giguen» o. a. —; och dessa i samma tonart för att åstadkomma en viss enhet. Men i motsats till suiten, hos hvilken ej är fråga om något *inre* sammanhang mellan de särskilda satserna, ägde sonaten ifrån början en allvarligare, förnämare karaktär. Se vi först på det andliga innehållet, så måste sonaten redan genom sin konstmässigare form vara mera betydande. Sonatformen, i specifik mening, sådan den mestadels förekommer i första satsen (undantagsvis också i finalen och adagiot) har afgjordt sina särskilda företräden. Allehanda ästetiska principer, som i musiken ha evig giltighet, komma i den till uttryck, så principen af enhet i mångfalden, principen om kontraster och det skönas växling, principen rörande symmetri och proportionalitet etc.

Sin enhetlighet erhåller icke sonatsatsen genom den enhet i tonart, åt hvilken alla harmoniska vändningar och utvikningar syfta (tonaliteten); satsen skall emellertid göra intrycket af helgjutenhet i sin bildning. En grundtanke skall genomgå det hela. Denna grundtanke (temat) uppträder i regeln strax i början. Men till denna hufvudtanke sluter sig fullkomnande, förtydligande och förmedlande bitankar med anknytning till någon del af hufvudtanken, och då icke allenast mångfald skall härska i enheten utan ock kontrastverkan skall åstadkommas, följer på första temat ett andra sådant. Enhetlighet är ju icke enformighet; därför skall detta andra tema, om ock stående i inre sammanhang med det första, förete en annan karaktär. Hade det första en kraftigt manlig, så kan det andra ha en vekare, mera sångbar, kvinnlig karaktär. Ty där det stränga förenar sig med det milda, det starka med det ljufva, alstras en god klangverkan. Till en vacker afrundning hör att första delen af sonatsatsen icke genast slutar med det andra temat utan till detta

fogar ännu en särskild, det hela afslutande, tanke. Ännu mer kommer lagen om enhet i mångfalden att tillämpas på andra delen, genomföringsdelen. De särskilda motiven i första delen möta sig här på samma fläck, uppträda i ny tonart, i annan harmonisering, ofta kontrapunktisk förveckling: efterhärmning, omvändning, variering, figuration, modulation — allt tjänar till att låta hufvudtanken framträda i ny belysning och betydenhet. Det i första satsen under en mera enkel och klar gestalt gifna genomgår, så att säga, en jäsning för att åter kunna framträda i ny förklaring, i ny glans. Satsens båda tema — att förlikna med den manliga och den kvinnliga parten i äktenskapet — komma, sedan de funnit hvarandra, under den andra i närmare beröring, hvarvid det icke aflöper utan ömsesidig strid och slitning, men denna leder dock till harmonisk vinst och till ett nytt, kraftigt lif. Här uppenbarar sig sonatens dialektiska och filosofiska karaktär, som tager åhörarens musikaliska tankekraft i synnerligt anspråk. Den tredje delen i sonatsatsen, åter börjande med hufvudtemat, bringar upprepningens princip till giltighet. I det att det andra temat och sluttanken nu återkommer i hufvudtonarten i stället för i dominantens (hos Beethoven träffa vi ofta på ännu ett nytt uppträdande slutmotiv, »codan»), afslutas det hela i skön symmetri och enhetlighet.

Upprepningen är en visserligen ofta bestridd men oeftergiflig formprincip. De flyende tongestalterna i ett musikstycke låta icke uppehålla sig; första intrycket af dem är så kort och öfvergående att det musikaliska örat trängtar efter deras återkomst (förutsatt att musiken är af någon betydenhet). Särskildt gäller detta om de båda tema: de måste på nytt visa sig för att vi skola bli rätt förtrogna med dem. Ett blott en gång uppdykande och sedan för alltid försvinnande skönt motiv uppväcker hos oss en otillfredsställd nedstämmande längtan.

Likasom förhållandet är mellan första satsens båda tema så råder äfven dualiteten af den manliga och kvinnliga principen i fråga om den eller de afdelningar i sonaten, hvilka följa på den första. På den manligt fortskridande, viljekraftiga, första satsen följer det mera passiva, ljuft kvinnliga, inre känslolif uttryckande adagiot. I stället för detta förekommer ock ett andante eller annan långsammare mellansats och stundom följes denna af eller utbytes mot en menuett. Äfven ett lekande scherzo tränger sig stundom in mellan yttersatserna. Såsom typ för den äldre sonatens bildning af tre delar, en långsam sats mellan två lifligare, kunna vi taga Mozart-sonaten. Beethoven tager sig större frihet i sonatens konstruktion. Att icke tala om hans sista, formväxlande sonater — af åtskilliga nutidsmusiker räknade såsom typer för den moderna sonaten — så se vi t. ex. Asdur-sonaten (op. 26) börja med varieradt andante, hvarpå följer scherzo, marcia funebre och allegro; den bekanta ciss-moll- (»månskens-») sonaten börjar med adagiosats, efterföljd af allegretto och presto. — Rondot (ringdans) är i den äldre sonaten vanligt såsom finalsats och är direkt taget från dansmusiken, specielt från dansvisan med refräng. Ger man strofsången med den allt jämt återkommande melodien, de förmedlande mellanspelen och slutfraserna en instrumental prägel och utför det hela i bredare form, så har man rondot i sonaten.

Den klassiska sonaten med sina sköna proportioner och inre rika konstruktion, med sina i de särskilda satserna såsom i det hela väl afrundade form är en kraftig protest mot all formlös, realistisk musik, som man nu möter i så många nutidens kompositioner, som väl kunna väcka ett visst intresse men ej tala till själen och det sanna musiksinnet, ej väcker någon harmonisk stämning. Sonaten lär oss att det arkitektoniska elementet ej får saknas i musik af betydenhet. Men i vår tid menar mången komponist, att det visar ett framsteg om han i sina verk med flit sätter de sköna formförhållandena å sido, upphöjande regel- och formlöshet till princip.

I en tysk musiktidning, som innehåller en uppsats om »framtidssonaten», läser man följande: Sonaterna före Beethoven äro ännu en sund näring för de unga, af stort pedagogiskt värde, och såsom historiska minnesmärken kunna vi ej umbära dem, ja behöfva dem till och med på konsertprogrammen, men flertalet af dem är ingen andelig näring mera för mognade människor i vår tid.» Och likväl — vänder man sig icke just i vår tid så gärna tillbaka till det gamla? Joh. Seb. Bach värderas i nutiden mera än någonsin. Mozarts sonater spelas af en Risler och andra såsom njutningsmusik, ej blott historisk. Såsom Mozartspelare — d. v. s. framförande af Mozarts sonater — har t. ex. Carl Reinecke gjort sig berömd. Ett kriterium på en äkta musikalisk natur och konst hos en pianist är att han kan spela en Mozart-sonat fullkomligt. Och äfven andra äldre sonater, af Haydn, Clementi, Dussek m. fl. kunna ännu skänka musikalisk njutning åt den verkligt musikaliske. Väl vore om sådan musik mera odlades i hemmen än hvad nu är fallet. Den har i sig ett beståndande värde af högre slag, än att endast förtjäna bortfuskas af elever, som ej på långt när kunna tekniskt behärska denna musik eller fatta hela den inneboende enkla skönheten i densamma.

Sven Scholanders debut i Köpenhamn.

Af **Charles Kjerulf.**

(Ur »*Programmet*».)

För åtskilliga år sedan hörde jag den första, tillfälliga berättelsen om en svensk bildhuggare, som sjöng visor till eget lut-ackompagnemang och verkligen gjorde det så behagligt. Det var visst Willy Norrie, som rest genom en och annan stad i Sverige, hade hört mannen och förtäljde litet om honom. Men jag glömde snart bort saken.

Så fick jag ett halfår efteråt ett bref från Stockholm med en främmande handskrift. — Ett långt bref på två ark och en energisk, karaktärfull stil. Det var underskrifvet Sven Scholander, och det blef snart klart för mig att brefskrifvaren var identisk med den vissjungande och lutspelande bildhuggaren jag hade fått höra omtalas.

Med en ursäkt för att han, som var mig personligen alldeles obekant, sålunda vände sig till mig, förklarade han mig mycket öfvertygande och lefvande hvad det var han presterade och hvad han åsyftade. »Jag har en ganska hvardaglig, kanske snarare ful röst», skref han helt öppenhjärtigt, »men jag förstår sjunga, jag kan spela därtill och jag förmår särskildt att föredraga. Och hvad jag åsyftar är detta: återinsättandet af den lilla enkla sångformen, »Visan», i alla dess gamla rättigheter, — på den hedersplats, från hvilken den så länge varit fördrifven. Jag betraktar det såsom en mission, och jag slutar ej förrän jag har utfört den.»

Han skref mycket annat än det, men hufvudinnehållet var detta. Och han slutar med att begära mitt råd: om jag trodde att han med sådan sång, sådant spel och sådan repertoar kunde skaffa sig öronljud i Köpenhamn och om jag möjligen kunde sätta honom i förbindelse med en konsertarrangör.

Se — detta var ju en konstig sak. Att döma om och råda en sångare, som man aldrig hört, och därtill i en genre som var helt ny och okänd, — ja till på köpet att rekommendera honom åt en affärsman.

Det var verkligen betänkligt.

Men å andra sidan: jag kunde icke komma ifrån att hela saken intresserade mig lifligt, ja, likasom med makt trängde sig på mig. Brefvet var så liffullt och ypperligt affattadt, gaf mig en så tydlig föreställning om mannen och prestationerna att jag nästan tyckte mig ha både sett och hört dem ... först och sist var intrycket af dessa ord och vändningar så pålitligt och öfvertygande — jag kunde ej frigöra mig från dem.

Och då jag samma afton träffade Alfred Wilhelm Hansen, musikförläggaren, i den bekanta skärselds-gången utanför den lilla palä-salen, där senkommare till konserterna få stå och vänta, så tog jag ögonblickligen fatt i honom och berättade för honom med all möjlig värme om denne märkvärdige svenske vissångare ... om hvad han sjöng, och hur han sjöng — och jag rekommenderade honom på det ifrigaste till förläggarens bevågenhet: firman måste ändtligen arrangera konserterna för svensken; det fanns ej något tvifvel om att det skulle gå storartadt ... tilldess Wilhelm Hansen plötsligt afbröt mig med ett: »Men du har väl aldrig hört honom?» ... »Nej!» flåsade jag fram ... och vi fingo oss bägge ett hjärtligt skratt, som säkert störde de andäktiga åhörarne i salen. Men jag tillade resolut: »Du skall få se att jag får rätt!»

... Sven Scholander kom till staden, Wilhelm Hansen arrangerade den första konserten och det var fullt hus. Men den, hvars väntan denna afton var mest spänd, det var den som skrifver detta. Nu fattades det bara att svensken ej kunde sjunga och gjorde fiasko ... och då stod jag själf mest i sticket.

Så trädde han fram med lutan på den lilla tribunen, som han efter sitt eget kloka hufvud hade fått anbragt midt på salens ena långvägg, alla goda traditioner till trots. Och han begynte sjunga sina små franska visor och knäppte på lutan till dem. Ja, så underskön var rösten ju icke. De första par minuterna stod stämningen i salen icke många grader öfver fryspunkten. Men så tog svensken Sven i med allvar: *Le joli tambour, — les trois princesses, — tu me demandes, Marie — le marché de la Madelaine* — den spanska serenaden — och Bellmanianerna ... och det slutade med att förtjusningen kokade och sjöd och bubblade och steg öfver alla bräddar. Det blef en succès, så stor att vi här ej på länge kunnat anteckna en dylik.

Folket log och pratade, gnolade och sang på väg nedför trapporna och voro himla-hänryckta. Jag själf var helt varm om hufvudet af spänning och hänförelse öfver den seger jag såg vi hade vunnit. Ty jag hade verkligen spelat hazard.

I afklädningsrummet kom jag att stå bredvid en af våra bästa och finaste musiker, en mycket klok men också mycket kritisk symfonikomponist. Jag vet icke hur det kom sig. Men jag hade midt under hänförelsen vid utgången ur salen hört ett par riktiga patent-fackmusiker hånligt hviska: »variété!» — det satt ännu i kroppen på mig ... och nu var jag alldeles viss på att symfonikern där vid min sida, som tog på sig rocken, hörde till samma kategori ... och krigsmodet flammade upp hos mig i full låga. Stridslysten vände jag mig till grannen och sade litet ironiskt-spetsigt: »Nå, hvad sägs? — Det var ju icke så alldeles galet?»

Men då skulle ni ha sett hur den förmodade fienden gick löst på mig, och nästan ursinnigt ljöd det ifrån honom: »Icke så galet? Jaså, det är allt hvad ni tycker? ... Jag skall säga er, min högtärade, att detta är något af den finaste, den bästa konst jag har hört ... detta är »Gesammtkunst» i ordets bokstafliga betydelse: text, musik, plastik ... det är i höjd med Ristori ... det är ...!»

Men då måste jag le och lugna honom med ett: »ni skall inte förifra er ... ty det är jag som har skaffat hit honom!»

Och så logo vi tvåstämmigt ... liksom Wilhelm Hansen och jag den där andra aftonen.

... Men sedan blef Scholander riddare af Dannebrogen, och Röda örn — och den tyske kejsarens gode vän — och sjöng och spelade sig till både ära och guld.

Litteratur.

På Alb. Bonniers förlag har utkommit:

Simson och Delila. Opera i tre akter. Texten af Ferdinand Lemaire. Öfversättning af Karl Valentin. Pris 50 öre.

På Breitkopf & Härtels förlag, Leipzig, har utkommit:

Zeitschrift der Internationalen Musikgesellschaft. Jahrg. IV. Heft. 5. Febr. 1903.

Journalistföreningen i Köpenhamn har utgifvit:

Programmet. Ser. 8. 9.

Det nya häftet af den tyska tidskriften har följande innehåll: An unsere Mitglieder — Ernst Newman (Liverpool): Herbert Spencer as Mucician — H. Abert (Halle): Ungedruckte Briefe von Fr. Liszt, A. Rubinstein und Charl. Birchpfeiffer. — Neues von Robert und Clara Schumann. — W. Altmann (Berlin-Friedenau): Zur weiteren Entwicklung der Kammermusik. — Edgar Istel (München): »Messidor» von Alfr. Bruneau. — W. von Herzfeld (Budapest): Budapester Musikbrief — Musikberichte etc.

Första artikeln tillkännagifver att en musik-kongress kommer att samlas i Berlin vid tiden för Richard Wagner-monumentets invigning 30 sept.—5 okt. Om festligheterna därvid (aftäckning, bankett, historiska konserter, elitföreställningar å kgl. operan o. s. v.) skall särskild inbjudning med utförligt meddelande utgå till medlemmar af Intern. Musikgesellschaft.

»Programmet» (hvars plan närmare omnämnts i Sv. Musikt. 1902 n:r 17), innehåller i båda numren konsertrevy på tyska, engelska och franska. N:r 8 dessutom »Smaatræck af Björnstjerne Björnsons privatliv», med porträttgrupp af Bj. Bj. och hans fru, afbildning af hans gård Aulestad och ett facsimile af brefkort från skalden. N:r 9 innehåller vidare: Jul på Färöarna (m. bild af en »kædedands»).

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. teatern. Febr. 16 DONIZETTI: *Leonora* (Alfonso: hr Forsell, gäst). — 18 v. FLOTOW: *Martha* (Lyonel: hr Naval, gäst). 19, 21, 22, 26 SAINT-SAËNS: *Simson och Delila.* — 20 BIZET: *Carmen* (Don José: hr Naval, gäst; Carmen: frk. Edström). — 23, 27 R. WAGNER: *Lohengrin* (Lohengrin: hr Naval, gäst; Elsa: frk. Lykseth; Ortrud: frk. Hulting, fru Jungstedt; Telramund: hr Forsell, gäst; konung Henrik: hr Sellergren, härroparen: hr Wallgren). — 25 R. WAGNER: *Den flygande Holländaren* (Holländaren: hr Forsell, gäst; Erik: hr Ödmann, Marit: frk. Edström). — 28 *2:a Symfonikonserten.* 1. Mozart: Symfoni, C-dur, 2 WEBER: Uvertyren till »Euryanthe». 3. Wagner: Charfreitags-Zauber ur »Parsifal»; 4. Paul Dukas: »Der Zauberlehrling», scherzo (efter en ballad af Goethe); 5. Gustave Charpentier: Intryck från Italien, suite.

Vasa-teatern. Febr. 16, 17 JOH. STRAUSS: *Wienerblod* ($^{17}/_{2}$: 80:de gång.). — 15 *Nerkingarne;* 22 *Vermländingarne* (matinéer). — 18—20 R. GENÉE: *Sjökadetten.* — 21 LOUIS VARNEY: *Musketörerna i klostret.* Operett i 3 akter af Paul Terrier och Jules Rével. (Louis, Margot, priorinnan: frk. Berentz, Grönberg, fru Wahlbom; Abbé Bridaine, Brissac, Gontran: hrr Ringvall, Svensson, Schücker.)

Musikaliska akademien. Febr. 17 konsert af konsertmäst. LARS ZETTERQVIST. Biträdande: fru Östberg, k. hofkapellet, dirig. af hr Henneberg. — 19 FILHARMONISKA SÄLLSKAPETS 2:a abonnementskonsert. Biträdande: fru Jenny Norelli, frkn. Astri Andersen, Märtha Ohlson; hrr L. Zetterqvist, A. Andersen, Gustaf Sjöberg, J. Lang, E. Carlqvist, H. Isacksson, W. Wiklund. Dirigent: hr E. Åkerberg. — 24 MUSIKFÖRENINGENS 64:de konsert. Biträdande: fruar Hilma Svedbom, Dav. Afzelius, frk. Svärdström; hrr H. Malm, C. F. Lundqvist, Salom. Smith, k. hofkapellet. Dirigent: prof. Franz Neruda. 1 Svante Sjöberg: Gustaf Vasa, uvertyr (ny); 2 N. W. Gade: Frühlings-Fantasie, konsertstycke för 4 soloröster, piano och orkester till text af Lobedanz; 3 V. Svedbom: »I rosengården», ur K. A. Melins dikt »Prinsessan och svennen», för soli, bland. kör och ork.: 4 Saint-Saëns; Syndafloden (Le déluge), biblisk dikt i tre afdelningar af Louis Gallet, komp. för soli, kör och orkester. — 25 Romansafton af hr FRANZ NAVAL. Biträdande ackompanjatör: hr W. Stenhammar. Program: Schubert-Schumann. — 26 Vis- och Bellmansafton af SVEN SCHOLANDER.

Vetenskaps-Akademien. Febr. 18 konsert af grefvinnan AINA MANNERHEIM. Biträdande ackomp.: hr W. Stenhammar. — 26 AULINkvartettens 4:de kammarmusiksoaré. 1 Haydn: Stråkkvartett, D-dur op 76 n:o 2; Bach: Sonat för violin och piano, E-dur, n:o 3; R. Schuman: Pianokvartett, Ess-dur.

Med ett nytt gästspel efter en konserttur på kontinenten har hr Naval åter uppträdt på vår k. opera först

i Lyonels och Don Josés här förut gifna partier, sedan för första gången här såsom Lohengrin, en roll som dock ej hör till hans allra bästa. Hans graal-riddare var ej mycket imponerande, i en något för utstofferad dräkt. Emellertid gjorde sig hans vackra stämma och sångkonst äfvensom dramatiska förmåga vid flere tillfällen fördelaktigt gällande. Herr Forsell uppbar för första gången Telramunds parti på ett glänsande sätt. En vinst var att han trädde i stället för hr Söderman (som var sjukanmäld) och vid andra föreställningen af operan hade äfven Ortrud fått sig sin rätta representant i fru Jungstedt i stället för frök. Hulting. Fröken Lykseth är en behaglig Elsa, bättre lämpande sig för denna ungdomliga rol än fru Östberg.

2:a symfonikonserten under hr Hennebergs ledning hade ett intressant program, som borde ha lockat flere åhörare. Mozarts präktiga »Jupiter»-symfoni inledde konserten, hvarpå följde Webers vackra »Euryanthe»-uvertyr, följd af Wagners »Charfreitags-zauber» ur »Parsifal», välbekant favoritstycke. Nyhetens intresse egde slutnumren Paul Dukas' »Zauberlehrling» och Charpentiers »Intryck från Italien». Paul Dukas (f. 1865 i Paris) är en ansedd komponist af uvertyrer och annan orkestermusik samt äfven verksam som musikkritiker. Hans »Zauberlehrling» är bygd på en ballad af Goethe, skildrande hur lärjungen till en trollkarl under dennes bortvaro försöker sig med hexerier och skickar en kvast att gång på gång hemta vatten. Emellertid har han glömt ordet som kan hejda den nitiske vattenlangaren och hotas med öfversvämning, då mästaren ändtligen anländer och förvisar kvasten till sin vrå; endast den gamle mästarens syften får han tjäna. Vid musiktolkningen af denna dikt visar sig Dukas vara en hexmästare i att framtrolla egendomliga orkestereffekter med kontrafagott, glasharmonika, stopptoner etc., allt under en vild instrumental hvirfveldans med pikanta harmoniska idéer, ett verkligt »scherzo», hvilket med allt bizarreri dock fängslar och roar. Charpentier är melodiker, ehuru nutidsman, en »sentimental impressionist», såsom man kallat honom. Hans ofvannämnda suite, »Impressions d'Italie», var det första verk som gjorde honom känd. Född 1860 i Dieuze (Elsass-Lothringen) studerade äfven han vid Paris-konservatoriet och vann romarpriset 1887 med kantaten »Didon». Genom sin opera »Louise» (»musikaliska roman» — premiär 1900 i Paris) som nu har upptagits på flera operascener, är hans namn mest kändt. Den nu gifna italienska suiten innehåller a) Serenad, b) Vid springbrunnen, c) På mulåsnefärd, d) På bergstopparne, e) Neapel. Suiten innehåller vacker melodisk, fint instrumenterad musik, endast något enformig till sista satsen, som tycks skildra en rörlig karnaval. Konsertens alla nummer framkallade varmt bifall och hofkapellet med sin liflige, säkre dirigent löste aftonens, delvis ganska svåra, uppgifter på ett hedrande sätt.

Vi vilja här tillägga, att Arvid Ödmann den 14 febr., då han kunde fira 30 års-jubileum såsom vår operasångare, vid sitt uppträdande i »Simson och Delila» fick mottaga en riklig hyllningsgärd af publiken.

Om Vasateaterns senaste programnyhet få vi nämna i ett följande nummer.

Konserternas talrikhet och storhet i slutet af februari nödgar till helt kort redogörelse för dem. Först till tiden står hr Zetterquists. Den var en verklig exposé af den utmärkte violinistens stora och mångsidiga konstnärlighet, framträdande såväl i Beethovens-konserten och Bachs solo-gavotte på det kassiska området som i virtuosstycket »Introduction et rondo capriccioso» af Saint-Saëns. R. Wagners »Albumblatt», för violin och orkester af Wilhelmj stod ock på programmet. Fru Östberg medverkade med en briljant sjungen koloraturaria ur »Lucie» och hofkapellet för öfrigt med Normans uvertyr till »Antonius och Cleopatra» samt Griegs intressanta suite af musik ur »Sigurd Jorsalafar» (Förspel, Intermezzo, Hyllningsmarsch). Hr Zetterquist, som ej förut gifvit en egen konsert vann lifligaste erkännande af den fulltaliga publiken, likaså fru Östberg och hofkapellet.

Grefvinnan Mannerheim gjorde sin debut hos oss för fulltaligt auditorium och rönte sympatiskt mottagande likasom äfven rikligt bifall för sin konstnärliga sång. De loford hon skördat i hemlandet för sin vackra mezzosopran och sångkonst funno vi ej öfverdrifna. Vi hänvisa härom till hennes bigrafi i förra numret. Utom inträdesnumret »Divinité du Styx» ur Glucks »Alceste» upptog programmet af större nummer Schuberts »Erlkönig» — särdeles dramatiskt sjungen — och »Les larmes» ur Massenets »Werther» samt vidare sånger af Grieg (Eros), F. Henriques (Dagen er omme), Tschaikowsky (Toujour à toi), Schumann (Widmung), R. Wagner (Dort mon enfant), Sibelius (Svarta rosor), Merikanto (Liknelse), Melartin (Morgonsång ur »Höga visan»), Reynaldo Hahn (Trois jour de vendange), Saint-Saëns (Le cloche).

Filharmoniska sällskapets konsertprogram var denna gång mosaikartadt. Så bjödos 2 sånger för bland. kör med piano af Jos. Rheinberger: »Jung Nikias» och »Diebstahl», 2 för damkör med ackompanjemang af 2 horn och harpa af Joh. Brahms, 2 för blandad kör à capella af Cesar Cui: »Gewässer» och »Einer blauen Hülle gleichend», Finsk folkvisa, arrang. för blandad kör af Karl Ekman och till slutnummer Sindings »Til Molde» för baryton, blandad kör och piano, hvari hr G. Sjöberg, med vacker röst men litet matt föredrag, utförde solot. Därjämte fick man som nyhet höra fru Jenny Norelli föredraga recitativ och aria (Elviras) ur »Don Juan» samt klock-arian ur »Lakmé» och bjöds dessutom på en pianotrio (G-moll op. 8) spelad af hr Lars Zetterquist och Anton Andersen samt dennes dotter, frök. Astri Andersen. Bland de mest anslående nyheterna må räknas Brahms' och Cuis. Fru Norelli eger en rätt god röst och äfven koloratur men föredraget var icke tändande. Samtliga körerna gingo väl under dir. Åkerbergs ledning och trion utfördes af goda krafter. Ackompanjemanget sköttes dels af frök. Märtha Ohlson, dels af hr Wiklund.

Musikföreningens konsert inleddes med en novitet, »Gustaf Vasa», uvertyr för orkester, anförd af tonsättaren hr Svante Sjöberg. Byggd på en folkmelodi är denna uvertyr rätt effektfull utan att dock visa ovanlig uppfinning till motiv och instrumentering. Efter denna gafs Gades poetiska, melodiska »Frühlingsfantasi», hvari de fyra solostämmorna, särdeles välklingande, innehades af frök. Svärdström, fru Afzelius samt hrr Malm och Salom. Smith. Pianopartiet återgafs förträffligt af fru Hilma Svedbom och man disponerade för öfrigt öfver hofkapellet för orkesterpartier. Svedboms melodiska komposition »I rosengården», ur K. A. Melins dikt» Prinsessan och svennen», för soli, blandad kör och orkester (senast gifven här i sin helhet 1889) utgjorde 3:e numret. Solopartierna i denna uppburos af frök. Svärdström och hr Lundqvist. Slutnumret var Saint-Saëns' »Syndafloden» (sist utförd 1891, äfven af Musikfören.). Den musikaliska tolkningen af texten i detta verk står betydligt efter den intressanta instrumentationen. Ett och annat solo- och körnummer verkar dock anslående. Solopartierna innehades af förut nämnda artister. Konsertens förlopp var det bästa med prof. Neruda som dirigent. Hyllning och bifall uteblef icke heller för dirigent, solister och andra medverkande. Efter utförandet af dir. Svedboms verk blef han lifligt hyllad och fick mottaga en storartad lagerkrans samt blommor, hvartill nyss firadt jubileum och afskedstagande från lärareverksamheten vid konservatoriet väl ock gaf anledning.

Herr Navàl hade mindre talrik än tacksam publik på sin första romansafton i den nya serien sådana. Schubert och Schumann stodo på programmet. Vi skola till denna »afton» återkomma vid omnämnandet af de följande. Fullt hus hade hr Scholander på sin populära »Vis- och Bellmansafton» i Musikal. akademien. Vi ha

ej nu utrymme att redogöra för programmet som upptog 6 svenska, 4 utländska och 6 Bellmans-sånger. — Aulinarnes åhörare på sista soarén borde ha varit talrikare. Såväl den intagande och roande Haydnkvartetten, första numret, som den afslutande, välkända pianokvartetten af Schumann och den djupsinniga, rörliga duetten af Bach framkallade publikens stora och välförtjänta bifall.

Musiknotiser

från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. teatern. Herr Naváls nästa uppträdande lär äga rum i »Hvita frun på Avenel». Under inöfning äro Donizettis »Lucretia Borgia», Verdis »Otello» och nyheten »Ran», musikdrama af W. Peterson-Berger. Äfven »Rhenguldet» och »Alphyddan» skola upptagas.

Musikaliska akademien har till k. m:t ingifvit anhållan, att läraren i musikens historia och ästetik vid musikkonservatorium, direktör K. Svedbom, vid sitt efter uppnådda 60 år tillämnade afskedstagande från lärarebefattningen måtte beredas pension i vanlig ordning.

Vid akademiens senaste månadssammankomst anmäldes att till dess biblitek öfverlämnats gåfvor af kapellm. G. Uhrbom, från förlagsfirman Elkan & Schildknecht härstädes och från firman Schmidt & komp. i Triest.

Konsertföreningen ger sin 4:e abonnemangskonsert d. 7 mars i Musikal. akademiens stora sal. Programmet upptager: Mozart: Symfoni, D-dur; W. Peterson-Berger: »Florez och Blanzeflor», ballad med orkester; Rich. Strauss: Två förspel ur »Guntram», samt Symfoni n:r 3, F-dur af Anton Dvoràk.

Lady Hallé (fru Wilma Norman-Neruda) och pianisten Leonard Borwick gifva konsert här i Musikaliska akademien måndagen den 9 mars.

Operasångerskan fru Maikki Järnefelt, född Pakarinen, gift med den finske kompositören E. A. Järnefelt, förbereder en romansafton i Vetenskapsakademiens hörsal härstädes till måndagen den 16 mars, hvarvid hon biträdes af sin man såsom ackompanjatör.

Badensiskt orkesterbesök. Under protektion af D. K. H. kronprinsen och kronprinsessan Viktoria gifver k. badensiska Lifgrenadjärorkestern från Karlsruhe, 50 man, under anförande af musikdirektör Adolf Boettge, stiftaren af historiska konserter i Tyskland, två orkesterkonserter onsdagen den 4 mars och fredagen den 6 mars i Musikaliska akademiens stora sal.

Programmet omfattar kompositioner från medeltiden till nutidens musik och utföres på instrument från de olika tidsåldrarna.

Winderstein-orkestern. Leipzigs filharmoniska orkester under kapellmästare H. Windersteins anförande anträder i midten af mars sin tredje turné genom Skandinavien. Som solister medfölja sångerskan fröken Charlotte Huhn från Dresden och pianisten hr Th. Lambrino. Äfven här i Stockholm gifvas konserter.

Ny operaturné under Oscar Lombergs ledning startade d. 24 febr. å Gefle teater, hvarvid Verdis opera »La Traviata» uppfördes. Såsom gäster ha för turnén engagerats fru Jennie Norelli samt hrr Marini och Diguilio från Milano. Kapellmästare är hr Georg Hild från München. I öfrigt räknar turnén, förutom direktören själf, följande medlemmar:

Fruarna Åkerberg, född Bohman, Wallgren och Schweebach (garderobiär), frkn Haglund, Hellström, Asta Johansson, Hultman, Lindqvist, Wahlström, Hansen, Uppling, Peters, Rydberg och Carlström samt hrr Sigurd Hagman, Schweebach, Norell, Svendsen, Lindblad, Eriksson och Hähnel.

Den svenska sångerskan fru Signe Wolter-Norgren, hvilken under de två senaste åren tillhört kungliga franska operan i Haag, där hon vunnit stora triumfer i »Faust», »Don Juan» och andra operor, har — enligt »Le Gaulois» — engagerats för Stora teatern i Monte-Carlo.

Göteborg. Sedan Ranfts lyriska sällskap lämnade Stora teatern ha endast konserter utgjort musiknöjena härstädes. Två musikaftnar gåfvos den 12 och 14 febr. af fru Anna Norrie, den senare »populär», likasom den 15 en konsert af fru Davida Afzelius med biträde af dir. Ruben Liljefors. Den 19 febr. gaf fru Emila Walter (Spångberg) en »Geijer-afton» hvarvid kand. Mjöberg höll föredrag om Geijers lif och diktning, dr. Lijvin deklamerade hans dikter »Mannheim» och »Den siste skalden» samt åtskilliga Geijersånger utfördes af fru Walter och dr. Bygren. Den 22 febr. gafs här en stor körkonsert af hr Aug. Norrby, ledare för flere körsällskap, som nu samverkade. Dagen därpå konserterade den danska sångerskan, frök. Ellen Beck. Konserter af hr Olallo Morales, hr Navál och grefvinnan Mannerheim väntas i början af mars.

Gefle. Härvarande teaters 25-åriga tillvaro firade den 14 febr. med en festrepresentation, hvarvid teatern utantill strålade i elektrisk ljus. Amatörer i staden utförde två pjeser: Björnssons »Mellan drabbningarna» och ett tillfällighetsstycke: »På 25 års-dagen» af C. B. (redaktör Carl Björnberg). Författaren och äfvenså teaterns chef, kamrer Ekbom, hyllades varmt af publiken likasom, naturligtvis, de spelande. En af unga Gefle-damer utförd tomtebalett, komponerad af balettmästare Axel Kihlberg, vann stort bifall. Efter föreställningen egde en festlig kollation rum på stadens Grand hôtel.

I början af året har direktör Wilhelm Björkegren hållit ett par föreläsningar »Om folkvisor och folkmusik». Föreläsaren omnämnde först de källor till kunskapen om folkvisorna man har i kgl. bibliotekets samlingar, hvilka utgöras af visor och s. k. vistryck från 1500-talets slut, från 1600- och än mer från 1700-talet. Han påpekade vidare att folkvisorna först diktats hos de bildade och sedan spridts bland folket. En del äro utländska. Sålunda är den bekanta visan »Fjorton år tror jag visst att jag var» en tyrolervisa. Föreläsningen illustrerades af 10 sångnummer, visor utförda af solister och af blandad kör. Föredraget vann lifligt bifall och afslöts med unisont utförande af »Du gamla, du friska».

Från våra grannland.

Kristiania. Febr. 13—28. Nationalteaterns pjeser med musik ha under denna tid utgjorts af »En midsommarnattsdröm», Offenbachs »Røverne» och »Peer Gynt». En symfonikonsert gafs den 22 febr. med biträde af Cæciliaföreningens kör, teaterns orkester och pianisten Joh. Backer-Lunde. Programmet, som vanligt, icke annonseradt. — Centralteatern har haft fröken Sigrid Eklöf till gäst och fortfarande uppfört »Nitouche» och »Jorden rundt». — Den 14 febr. gaf Cæcilia-föreningen sin 2:a säsong-konsert under Thorvald Lammers direktion, hvarvid föreningens kör, National-teaterns stråkorkester och åtskilliga solister medverkade. Programmet upptog: 1 Pergolese: »Stabat mater» för soli, damkör, stråkorkester och orgel; 2 Casciolini: »Veni creator spiritus» för 4-stäm. kör; 3 Mozart: »Ave verum» för 4-stäm. kör och stråkorkester; 4 Mozart: Romanser med piano; 5 H. Kjerulf: Trubaduren för tenorsolo, 4-stäm. kör och piano. Den 17 febr. gaf frök. Mandis Ågren romansafton med sånger af Schubert, Sjögren, Wagner, Grieg, Peterson-Berger och J. Backer-Lunde, som biträdde med ackompanjemang. Den 24 febr. gafs konsert af grefvinnan Aina Mannerheim, som skördade varmt bifall. — Musikföreningen gaf under ledning af hr Iver Holter den 28 febr. sin 5:te konsert med biträde af barytonisten Louis de la Cruz Frölich (från

Paris) såsom solist och hr Eyvind Alnæs, ackompanjatör (piano). Programmet var följande: 1 Sigurd Lie: Symfoni A-moll, för stor orkester (1:a gång); 2 R. Wagner: Wolframs sång ur »Tannhäuser», för baryton och orkester; 3 Händel: konsert för stråkorkester med 2 solo-violiner och solo violoncell; 4 Romanser med piano; 5 Mozart: uvertyr till »Trollflöjten».

Helsingfors. Febr. 11—26. Af pjeser med musik under denna tid har Svenska teatern uppfört »Lilla helgonet», Finska t. »Hans och Greta» samt »Regina von Emeritz». — Filharmoniska sällskapet gaf d. 16 febr. sin 7:de symfonikonsert i universitetssalen med biträde af en ung framstående pianist, Télémaque Lambrino (från Leipzig). Programmet upptog: 1 Dvoràk: Symfoni, D-dur; 2 Liszt: pianokonsert, Ess-dur; 3 Tschaikowsky: Suite ur balettmusiken till »Le lac des cygnes». Herr Lambrino jämte violoncellisten frök. Agga Fritsche gaf d. 22 febr. konsert till förmån för de nödlidande; därvid utfördes: 1 Sonat för violoncell och piano af Rich. Strauss, 2 Grieg: Pianokonsert; 3 Kauffman: konsert för violoncell: 4 Chopin-nummer för piano, 5 Cantabile af Cui och Tarantelle af Piatti, för violoncell. Vid de populära konserterna i Brandkårshuset under dir. Kajanus' ledning ha som solister medverkat violinisten Hajic, hr Lambrino, hr Schneevoigt m. fl. D. 22 febr. gaf Filharmoniska sällskapet sin 9:de folkkonsert i sistnämnda lokal. Programmet upptog: uvertyr till »Martha», Vals af Strauss, »Variations brill.» för flöjt, Svensk folkvisa af Svendsen, scener ur »Trubaduren», Soldatgossen af Pacius, Danse de la Gipsy af Saint-Saëns.

Köpenhamn. Febr. 12—28. Kgl. teaterns repertoar af musikpjeser denna tid har upptagit: »Syvsoverdag», »Carmen», »Barberaren», »På Sicilien», »Elverhöj» och »Orfeus och Eurydice» samt baletten »Fiskeren og hans brud». Öfriga teatrar ha haft dramatiska program. — D. 17 gafs en vis-afton af Sven Scholander och Ch. Kjerulf till förmån för journalistföreningens ålderdomshem. Lady Hallé (Norman-Neruda) gaf jämte pianisten Leonard Borwick d. 23 24 och 27 konserter härstädes — En kammarmusik-afton gafs d. 20 febr. af hr Fini Henriques, hvarvid utfördes en kvartett (1:a gång) af Joh. Svendsen, violinsoli och kvintett af Mendelssohn — Af Marg. Bove-Jensen gafs d. 19 en sångafton: program Löwe-Schubert, och d. 27 en sådan med sånger af Schumann, Brahms och Franz. En Sinding-afton gaf fru Ida Christensen-Geelmuyden d. 28 febr., då programmet upptog: 1. Andante för 2 pianon; 2 Sånger; 3 violin-romans; 4 Trio. Dagen förut gafs en sångafton af Anna Schønberg till eget ackompanjemang.

Från andra land.

Leipzig. Nyligen gafs här på Stadtteatern en repris af den lilla komiska operan »Ma tante dont» (»Die Tante schläft») af Hector Cremieux med musik af Henri Caspers. Den graciösa komiken och den otvungna melodiken i detta icke sedan 1860-talet gifna verk framkallade stort bifall och utfördes med fransysk charme.

Moskva. En ny rysk opera »Eine furchtbare Rache» af Nikolai Kotschetoff vann här i början af februari epokgörande framgång. Libretton är lånad från en fantastisk novell af Gogol, musiken berömmes för melodisk uppfinning, originell harmonisering och praktfull instrumentering.

Dödsfall.

Grützmacher, Friedrich, Wilhelm, Ludwig, berömd violoncellist, född d. 1 mars 1832 i Dessau, afled d. 23 febr. i Dresden. G. var konsertmästare, kammarvirtuos och professor samt bar titeln hofråd; han har gjort sig känd äfven såsom produktiv och värderad komponist för sitt instrument (konserter, föredrags- och öfnings-stycken) och har dessutom skrifvit orkester- och kammarmusik, pianostycken och sånger. Son af en kammarmusikus erhöll han af denne sin första musikundervisning, kom 1848 till Leipzig där han »upptäcktes» af Ferd. David, den berömde violinisten. Han blef snart därefter medlem af Gewandhausorkestern och violoncell-lärare vid konservatoriet därstädes till 1860, då han flyttade öfver till Dresden.

Wolf, Hugo, betydande komponist, särdeles känd genom sånger, född d. 13 mars 1860 i Windischgrätz (Steiermark), afled d. 22 febr. på en anstalt för sinnessjuka i Wien, efter flerårigt nervlidande. Af W:s sångsamlingar må nämnas »Goethe-Lieder» (51) »Mörike-Lieder» (53), »Spanisches Liederbuch», »Italienisches Liederbuch». 1892 uppfördes i Wien hans musik till Ibsens »Fest auf Solhaug», 1896 i Mannheim enaktsoperan »Der Corregidor». Afslutningen af en annan opera, »Manuel Venegas», förhindrades af hans sjukdom. Hans sånger »Elfenlied» och »Feuerreiter» äro bearbetade för kör och orkester. (En samling af Hugo Wolfs bref till Em. Kaufmann utkom förra året på Fischers förlag i Berlin).

Hvarjehanda.

Adelina Patti Cederströms Amerikaturné. Om denna förestående turné lemnas några meddelanden från New York. Det är meningen, att divan skall förplikta sig till en sex månaders turné genom Förenta staterna, Canada och Havana. Det förslag till kontrakt hon låtit tillställa impressarien Robert Grau, är icke allt för anspråkslöst affattadt. Hon vill icke ge mer än tio konserter i månaden och förbehåller sig att för hvar gång själf bestämma programmet samt välja sina biträdande. I honorar begär hon 5,000 dollars pr kväll eller matiné, vidare fri resa öfver Atlanten i lyxhytt, fria resor på amerikanska kontinenten med extratåg samt fritt vivre på förstklassiga hotell — allt detta för henne själf, gemålen och fem följeslagare. Impressarien har att erlägga 10,000 dollars genast, ytterligare 40,000 en månad före turnéns början (i november) och återstoden alltid en månad i förskott. Det blir ej mindre än 300,000 dollars Patti inhöstar på detta halfår.

Känslosamt. Kapellmästaren (på repetitionen, som räckt i fyra timmar, till en hornblåsare:

— Ni måste blåsa den där passagen mjukare och varmare. Känner ni då ingenting, människa?

Hornblåsaren:

— Jo då — hunger!

Opassande titel. I Paris har man nyligen gifvit Ádams opera »Konung för en dag». En person fann denna titel högst opassande och föreslog att verket skulle benämnas »Om jag vore president för franska republiken».

Vänlig present. En mor talade jämt om sin dotters »näktergalsstämma». På sin födelsedag fick denna af en elak väninna en present bestående af en ask med utanskrift: »Till näktergalen». Då hon öppnade denna bestod innehållet af — myrägg och mjölmask.

Rättelser.

I de utländska brefven af »Anteros», som naturligtvis ej har tillfälle att få läsa korrektur å dem, äro följande tryckfel af förf. iakttagna, hvilka härmed rättas. I första brefvet Sv. Musikt. n:o 2. sid. 11, sp. 3, rad 27 upfr. står: den, läs: desamma; r. 21 ndfr. utgår orden: i likhet; sp. 2, r. 3 ndfr. läs: Schillings'. — Sid. 12, sp. 1, r. 33 upfr. står akten, läs scenen; 17 ndfr. står Ubanska, läs: Urbanska; sp. 2, r. 19 upfr. står: triumf, läs: trumf. I andra brefvet, Sv. M. T. n:o 4, sid. 28, sp. 1, r. 6 ndfr. står: talande, läs: talade; sid. 29, sp. 1 r. 41—43 står: så populäre operakompositörens kort förut inträffade frånfälle vid nittonde seklets slut, läs: mest populäre operakompositörens under nittonde seklets senare hälft kort förut inträffade frånfälle; sp. 2 r. 15 upfr. står: balett, läs ballet.

Å Svensk Musiktidnings Expedition, Vallingatan 11, 2 tr., samt i bok- och musikhandeln finnes till salu

Melodiska Minnesblad

4 Pianostycken — *Barcarolle. Mazurka, Canzonetta, Nenia* — af Frans J. Huss. Pris 1 kr.

För Porträttsamlare!

Fina Sköntrycks-exemplar af Svensk Musiktidning, flere årgångar, säljas billigt å tidningens expedition

Vallingatan 11, 2 tr.

OBS. Äldre årgångar

af denna tidning, med eller utan musikbilaga, erhållas till nedsatt pris (endast kontant) å expeditionen.

I Musik- och Bokhandeln:

Populär

Piano-Skola

med

Klaviatur-Tabell

för noternas snabba inlärande.

Ny, lättfattlig undervisningsmetod för barn, öfversatt och bearbetad efter

Prof. **H. von Bocklet.**

Häft. 3 kr., i pappband 3: 50, clothband 4 kr.

»Enkel, praktisk och fullt systematisk, gående i lagom hastighet och utan hopp från det lättare till det svårare. Torde vara den bästa pianoskola vi hittills haft i Sverige. En ytterligare förtjenst hos det verkligen vackra arbetet är att bearbetaren förmått göra det så alltigenom svenskt som det verkligen är.»

(Gotlands Allehanda.)

Elkan & Schildknechts Musikhandel
28 Drottninggatan 28.

J. G. MALMSJÖ, PIANOFABRIK

Kongl. Hofleverantör
GÖTEBORG
Etablerad 1843

Begagnade instrument tagas i utbyte. Bekväma afbetalningsvilkor.

Den *enda* svenska Pianofabrik, som vid mångfaldiga täflingar *alltid* erhållit *högsta* priset.

Talrika intyg från framstående musici och konstnärer.

GULDMEDALJ »för utmärkta flyglar och pianinos»
Göteborg 1891 Malmö 1896 Stockholm 1897

ensam bland svenska pianofabriker.
Inalles *21 första pris*

A.-B. Skandinaviska Orgel- & Pianofabriken

(f. d. Skandinaviska Orgelfabriken)
Grundad 1865

rekommenderar sin tillverkning af **Orglar** för kyrkor, skolor och hemmen samt **Pianinon.**

Obs.! Uteslutande svensk tillverkning och följaktligen af utmärktaste och solidaste beskaffenhet.

Priskurant på begäran. Alla förfrågningar besvaras omgående.

Utställning & kontor Mästersamuelsgatan 32, Stockholm.

Pianomagasin.

Svenska Pianinos: Största lager från J. G. Malmsjö, Kongl. Hofleverantör, S. Anderssson, Bergqvist & Nilsson, I. P. Löfberg & C:o, Stavenow & C:o m. fl.
Utländska Pianinos: från G. Schwechten, Steinweg Nachf. och Uebel & Lechleiter.
Flyglar: fr. J. G. Malmsjö, Steinweg Nachf. m. fl. — **Orglar:** från Mason & Hamlins verldsberömda firma.
Begagnade instrument tagas i utbyte.

Gust. Petterson & C:o,
13 Malmskilnadsgatan 13, Stockholm.

Svensk Musiktidning

Nordiskt Musikblad. — 23:dje årgången. — ***För hvarje musikaliskt hem,***

*utgifves 1903 efter samma plan som förut, innehållande **populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter** med **biografier** etc. Tidningen utkommer två gånger i månaden (utom juli—aug.). Pris **5 kronor** pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å **Expeditionen, Vallingatan 11,** 2 tr., i **bok-** och **musikhandeln,** å posten och tidningskontor. **I landsorten** prenumereras bäst å **posten.***

*N:o 1 innehåller porträtt af **F. A. Frieberg** och **Arvid Ödmann** (såsom Johan af Leyden i »Profeten»); N:o 2 porträtt af **Paula Lindberg,** f. Frödin, och **Anna Pettersson Norrie;** N:o 3 **Saint-Saëns;** N:o 4 **Aina Mannerheim, Robert Planquette.***

***Obs.!** Nyttan af en musiktidning för musikbildningen i hemmet torde ej kunna bestridas. Framför dagliga tidningar eger en sådan fördelen att den förvaras och bildar, så att säga, en musikhistorisk uppslagsbok. Rätta platsen för utgifvandet af en musiktidning är hufvudstaden, der musiklifvet är högst och rikast utveckladt. Svensk Musiktidning meddelar ock en kontinuerlig redogörelse för musiklifvet i vår hufvudstad, i landsorten samt i Norges, Finlands och Danmarks hufvudstäder, utförliga biografier med fina porträtt, instruktiva artiklar, följetonger m. m. Musikbilagan innehåller verkligt god musik.*

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen.

Mottagning kl. 9—10 f. m. och 4—5 e. m.

Vallingatan 11, 2 tr.

Frans J. Huss.

Innehåll: Gustaf Henrikson † (med porträtt). — Leonard Borwick (med porträtt). — Sonatens karaktär. — Sven Scholanders debut i Köpenhamn, af Ch. Kjerulf. — Litteratur. — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten, från våra grannland och andra land. — Dödsfall. — Hvarjehanda. — Rättelse. — Annonser.

CENTRALTRYCKERIET, STOCKHOLM, 1903.